

Inteligencje wielorakie Howarda Gardnera

W dzisiejszych czasach słowo „inteligencja” jest używane w wielu różnych kontekstach. Często kojarzymy je z wysokim IQ, zdolnościami matematycznymi czy wiedzą encyklopedyczną.

Inteligencje wielorakie to koncepcja, która została wprowadzona przez Howarda Gardnera. Zakwestionował on tradycyjne rozumienie inteligencji jako zdolności umysłowej mierzonej przez testy IQ. Dzięki jego badaniom zaczęliśmy doceniać różnorodność talentów i zdolności ludzkich, nie oceniając wszystkich według jednego standardu. Dla prawidłowego rozwoju dziecka, gdzie może rozwijać swoje talenty i zainteresowania w każdej z sal przedszkolnych znajdują się kącki zainteresowań zgodnie z powyższą koncepcją. To tutaj dzieci spędzają największą ilość czasu podczas pobytu w przedszkolu, a organizacja kącków sprawia, że czują się swobodnie.

1. Inteligencja logiczno – matematyczna

Jak rozpoznać?

- Dzieci z dobrze rozwiniętą inteligencją logiczno-matematyczną dbają o porządek, lubią gry matematyczne i łamigłówki. Szybko dostrzegają związek między różnymi zjawiskami. Dzieci z rozwijającą się inteligencją logiczno – matematyczną cechuje myślenie abstrakcyjne i zamiłowanie do eksperymentów.

Jak rozwijać?

Aby rozwijać w dziecku ten rodzaj inteligencji, warto stawiać przed nim zadania wymagające liczenia w pamięci, rozwiązywania problemów lub szacowania. Rozwijając ten typ inteligencji już we wczesnym dzieciństwie, mamy większe szanse, że nasze dziecko z łatwością i w prawidłowy sposób będzie się posługiwało pojęciami czasu, miejsca, liczby.

2. Inteligencja językowa

Jak rozpoznać?

To umiejętność jasnego wyrażania własnych myśli poprzez słowo mówione. Osoby obdarzone tym typem inteligencji charakteryzuje: tzw. „bogate” słownictwo, zamiłowanie do literatury, przemówień publicznych oraz kreatywnego pisania różnego typu teksów. Dzieci obdarzone tym typem inteligencji z łatwością zapamiętują informacje, dużo szybciej uczą się języków obcych.

Jak rozwijać?

Warto opowiadać dziecku często bajki, zachęcać do układania puzzli, grać w gry słowne, zachęcać do twórczego myślenia i zaspokajać naturalną potrzebę zadawania pytań przez dziecko.

3. Inteligencja przyrodnicza

Jak rozpoznać?

- Ten typ inteligencji interesuje się najbliższym otoczeniem, doceniania naturę. Osoba obdarzona tą inteligencją cechuje się wrażliwością na zwierzęta, roślinność, prezentuje postawę ekologiczną.

Jak rozwijać?

Dzieci z dobrze rozwiniętą inteligencją przyrodniczą świetnie radzą sobie w klasyfikacji różnych przedmiotów, aktywnie spędzają czas na świeżym powietrzu, uwielbiają opiekować się zwierzętami, roślinami.

4. Inteligencja muzyczna

Jak rozpoznać?

Osoby obdarzone inteligencją muzyczną mają tzw. „słuch muzyczny”. Dzieci muzyczne chętnie śpiewają, otaczają się muzyką i dźwiękami.

Jak rozwijać?

Poprzez naukę piosenek, ruch przy muzyce, relaksacja z muzyką oraz grę na instrumentach.

5. Inteligencja przestrzenna

Jak rozpoznać?

Osoba obdarzona tym typem inteligencji “myśli obrazami”, czyli używając wyobraźni. Dziecko lubi wykonywać różnego rodzaju prace plastyczne, układać puzzle, jest obserwatorem, bardzo często używa wyobraźni – wizualizacji, jest bardzo kreatywne i twórcze.

Jak rozwijać?

Używanie obrazów do zapamiętywania, spędzanie czasu w kąciiku kreatywnym na tworzenie prac plastycznych, stwarzanie możliwości do stosowania wielu barw i technik.

6. Inteligencja ruchowa

Jak rozpoznać?

To nauka poprzez wykonywanie czynności, ruch; to świadomość własnego ciała.

Jak rozwijać?

Dzieci obdarzone inteligencją ruchową uwielbiają taniec i sport, majsterkowanie, rzeźbienie. gry ruchowe. Dzieci takie są bardzo wrażliwe na dotyk.

7. Inteligencja interpersonalna (społeczna)

Jak rozpoznać?

Ten rodzaj inteligencji zawiera w sobie cechy wszystkich pozostałych typów. Charakteryzuje ją zdolność rozumienia innych i empatia.

Jak rozwijać?

Dzieci z dobrze rozwiniętą inteligencją interpersonalną są asertywne, komunikatywne, łatwo nawiązują i utrzymują kontakty społeczne, potrafią współpracować, mają zdolności przywódcze i umiejętności mediacyjne.

8. Inteligencja intrapersonalna (intuicyjna)

Jak rozpoznać?

Dzieci o mocnej inteligencji intrapersonalnej są indywidualistami, są odpowiedzialne, znają swoje mocne strony, Nie boją się trudnych pytań i chętnie podejmują ryzyko.

Jak rozwijać?

Warto zachęcać dziecko do słuchania innych, poświęcania im serca i uwagi. Należy uświadomić dziecku, że ma swoje prawa ale z poszanowaniem praw innych.

Poznanie indywidualnych profili inteligencji dzieci powinno stać się zatem kluczowym zadaniem pedagogów i rodziców, stanowić podstawę ich dalszej pracy. Tylko w oparciu o wiedzę na temat mocnych i słabych stron dzieci możemy wykorzystywać i rozwijać tkwiący w nich potencjał.

Opracowała

Monika Wiśniowska

Bibliografia:

Howard Gardner – Inteligencje wielorakie – Media Rodzina 2002

Howard Gardner - Pięć umysłów przyszłości - Laurum 2009